

Forslag til folketingsbeslutning
om Danmarks ratifikation af konvention om fiskeri og bevaring af de
levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

Fremsat den 1. februar 1974 af *udenrigsministeren*.

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark ratificerer den i Gdansk den 13. september 1973 undertegnede konvention mellem Danmark, Finland, Den tyske demokratiske Republik, Forbundsrepublikken

Tyskland, Polen, Sverige og Unionen af socialistiske Sovjetrepublikker om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Efter indbydelse af Polens regering blev der den 4.-13. september 1973 afholdt en diplomatisk konference i Gdansk med henblik på indgåelse af en konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen. På konferencens sidste dag blev konventionen undertegnet af de deltagende syv Østersølandes fiskeriministre eller disses stedfortrædere.

Bortset fra Østersøen (herunder Øresund og bælteerne) er Nordatlanten omfattet af konventionerne om fiskeriet i henholdsvis det nordvestlige og det nordøstlige Atlanterhav. Ligesom disse danner grundlag for internationalt aftalte reguleringer af fiskeriet, skal i medfør af Østersø-fiskerikonventionen reguleringer nu kunne finde sted også for Østersøens vedkommende. Her har hidtil kun fangsten af laks været reguleret ved overenskomst af 20. februar 1962 mellem Danmark, Sverige og Forbundsrepublikken Tyskland (senere tiltrådt af Polen).

Den samlede årlige fangst af fisk i Østersøen anslås til ca. 700.000 tons (hovedsagelig torsk, sild, hvilling, skrubber, rødspætter og laks). Indtil for nylig har man næppe kunnet tale om egentlig overfiskning af Østersøens fiskebestande, men det eksisterende fiskeri kan ventes intensiveret, bl. a. som følge af teknikkens udvikling, og de dalende fangstmuligheder i andre havområder har fremkaldt en tendens til at fiskeri i disse områder, f. eks. i Nordøen, flytter til Østersøen. Det er på denne baggrund at de syv Østersølande nu ved konventionen har villet etablere et samarbejde om at „bevare og forøge de levende rigdomskilder“ og „opnå det optimale udbytte“ af disse (art. 1).

Konventionen behandler ikke de særlige problemer for fiskeriet, der opstår som følge af Østersøens forurening, men Østersølandene vil på en diplomatisk konference i Helsingfors i marts 1974 drøfte en særskilt konvention om samarbejde om bekæmpelse om forurening af Østersøen.

Konventionen har mange væsentlige bestemmelser tilfælles med de to konventioner om fiskeriet i Nordatlanten, men den går i visse henseender videre. Således omfatter den ikke blot fisk, men levende rigdomskilder overhovedet, hvilket betyder, at f. eks. skaldyr, sæler og hvaler vil kunne omfattes af reguleringerne. Endvidere omfatter den i modsætning til konventionen om fiskeriet i det

nordvestlige Atlanterhav (men ligesom konventionen om fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav) ikke blot det åbne hav, men også staternes sø- og fiskeriterritorier. Endelig skal den Østersø-fiskerikommission, der skal nedsættes, ikke blot kunne anbefale medlemsstaterne de fra de andre konventioner kendte foranstaltninger, såsom regulering af redskaber og fangstmetoder, fastsættelse af mindstemål, fredningsperioder og lukkede områder; den skal også kunne anbefale opdræt og transplantation, fastsættelse og fordeling af totale fangstkvoter (man er først for nylig enedes herom for Nordvestatlantens vedkommende, og en tilsvarende vedtagelse for Nordøstatlanten har endnu ikke fået alle landes tilslutning), og kommissionen skal generelt kunne anbefale „enhver anden foranstaltning, der vedrører bevaringen og den rationelle udnyttelse af havets levende rigdomskilder“.

I det følgende gennemgås kort de enkelte bestemmelser.

Art. 2 definerer konventionens geografiske område således, at det støder op til den sydøstlige grænse for konventionen af 24. januar 1959 om fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav. Der var på konferencen tilslutning til, at de dele af Øresund, bælteerne og Kattegat, som ikke henhører til den egentlige Østersø, skulle betragtes som et „særligt område“, og at kommissionen ved udfærdigelsen af sine rekommandationer skulle tage i betragtning, at området set fra et biologisk synspunkt danner et overgangsområde mellem den egentlige Østersø og Nordsøen.

Art. 3 fastslår, at konventionen ikke berører nogen kontraherende stats rettigheder, krav eller synspunkter med hensyn til grænserne for søterritoriet og jurisdiktionen over fiskeriet.

Art. 4 er en definitionsbestemmelse.

Ved art. 5 oprettes en international Østersø-fiskerikommission, der ifølge art. 6 skal have hovedkontor i Warszawa, og hvis udgifter ifølge art. 7, skal deles lige mellem deltagerstaterne. Der bliver her tale om driftsudgifter til et mindre sekretariat samt betaling for bistand ydet af internationale tekniske og videnskabelige organisationer. På grundlag af erfaringerne fra Danmarks deltagelse i andre internationale fiskerikommissioner kan det anslås, at Danmarks bidrag næppe vil overstige ca. 30.000 kr. årligt.

Art. 8 bestemmer, at kommissionen i almindelighed skal holde et ordinært møde hvert andet år i Warszawa. Dens rekommandationer skal vedtages med to tredjedele flertal af de tilstedeværende og stemmeafgivende deltagere.

Art. 9 beskriver området for dens virksomhed med hensyn til indsamling og bearbejdelse af oplysninger, udarbejdelse af forslag om koordinering af forskning og forberedelse og forelæggelse for medlemsstaterne af rekommandationer, der så vidt muligt skal være baseret på den videnskabelige forsknings resultater. Kommissionen skal, når det er hensigtsmæssigt, søge bistand hos Det internationale Havundersøgelsesråd og andre internationale tekniske og videnskabelige organisationer.

Art. 10 opregner de foranstaltninger, som kommissionen i sine rekommandationer kan foreslå medlemsstaterne. Disse er som allerede nævnt videregående end de foranstaltninger, der opregnes i de to konventioner om fiskeriet i Nordatlanten.

Kommissionens rekommandationer er ifølge art. 11 bindende for medlemsstaterne, med mindre disse gør indsigelse inden visse frister. Artiklen svarer i det væsentlige til reglerne i de to konventioner vedrørende fiskeriet i Nordatlanten.

Art. 12, der angår medlemsstaternes pligt til at gennemføre bindende rekommandationer, fastslår bl. a., at gennemførelsen af rekommandationerne inden for søterritoriet og i farvande, der er undergivet deres fiskerijurisdiktion, ikke præjudicerer deres suveræne rettigheder.

Hvis fiskere fra ikke-medlemslande ikke handler i overensstemmelse med konventionens formål, skal kommissionen i følge art. 13 gøre den pågældende stat opmærksom herpå. Art. 14 undtager fiskeri i videnskabeligt øjemed fra konventionens bestemmelser. Art. 15 angår samarbejde med andre internationale organisationer og med regeringer i ikke-medlemslande.

Art. 16 fastlægger fremgangsmåden ved eventuel ændring af konventionen. I denne forbindelse kan nævnes, at der på konferencen var enighed om, at konventionen i tilfælde af, at nogen af de kontraherende stater i fremtiden ville gøre krav på udvidet jurisdiktion, skulle tages op til overvejelse. Det var imidlertid klart, at en revision kun kunne ventes at blive aktuel for så vidt angår eventuelle udvidelser ud over 12-milegrænsen.

Ifølge art. 17 skal konventionen ratificeres eller godkendes af de stater, der har undertegnet, og ratifikations- eller godkendelsesinstrumenterne skal deponeres hos Polens regering. Ikke-medlemslande, der er interesseret i bevaring og rationel udnyttelse af de levende rigdomskilder, kan efter indbydelse tiltræde konventionen. Denne træder ifølge art. 18 i kraft 90 dage efter at fire ratifikationslande har deponeret deres ratifikations- eller godkendelsesinstrument.

Art. 20 indeholder regler om den polske regerings pligter som depositarregering.

Konvention om fiskeri og bevaring af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne.

De i denne konvention deltagende stater,
 — som tager i betragtning, at maksimal og stabil produktivitet af Østersøens og Bælternes levende rigdomskilder er af stor betydning for Østersøstaterne,
 — som erkender deres fælles ansvar for bevaringen af de levende rigdomskilder og deres rationelle udnyttelse,
 — som er overbevist om, at bevaringen af Østersøens og bælternes levende rigdomskilder kræver et nærmere og mere udvidet samarbejde i dette område,
 er blevet enige om følgende:

Artikel I.

De kontraherende stater skal

- arbejde nært sammen med henblik på at bevare og forøge de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne og opnå det optimale udbytte, og i særdeleshed udvide og samordne undersøgelser med disse formål for øje,
- forberede og gennemføre organisatoriske og tekniske projekter vedrørende de levende rigdomskilders bevaring og vækst, herunder foranstaltninger til opdræt af værdifulde fiskearter, og/eller bidrage finansielt til sådanne foranstaltninger, på et retfærdigt og rimeligt grundlag, samt tage andre skridt til rationel og effektiv udnyttelse af de levende rigdomskilder.

Artikel II.

1. Det område, som denne konvention finder anvendelse på, i det følgende betegnet som „konventionsområdet“, er alle farvande i Østersøen og Bælterne, undtagen indre farvande, afgrænset mod vest af en linje fra Hasenøre til Gnibens spids, fra

Korshage til Spodsbjerg og fra Gilbjerg Hoved til Kullen.

2. Konventionen finder anvendelse på alle fiskearter og havets andre levende rigdomskilder i konventionsområdet.

Artikel III.

Intet i denne konvention skal anses for at berøre nogen kontraherende stats rettigheder, krav eller synspunkter med hensyn til grænserne for søterritoriet og udstrækningen af jurisdiktionen over fiskeriet, i overensstemmelse med folkeretten.

Artikel IV.

For denne konventions formål betyder udtrykket „fartøj“ ethvert fartøj eller skib, som anvendes til fangst eller behandling af fisk eller andre levende organismer i havet, og som er indregistreret eller hjemmehørende i en kontraherende stats område, eller som fører en kontraherende stats flag.

Artikel V.

1. For denne konventions formål oprettes herved en international Østersø-fiskerikommission, herefter kaldet „kommissionen“.

2. Hver kontraherende stat kan udpege ikke mere end to repræsentanter som medlemmer af kommissionen samt sådanne eksperter og rådgivere til at bistå dem, som den pågældende stat måtte bestemme.

3. Kommissionen skal blandt sine medlemmer vælge en formand og en næstformand, som fungerer i en periode af fire år, og som kan genvælges, men ikke i to på hinanden følgende perioder.

Formanden og næstformanden skal vælges

blandt repræsentanter fra forskellige kontraherende stater.

4. Et medlem af kommissionen, der er valgt til formand, skal straks ophøre at fungere som repræsentant for en stat og skal ikke stemme. Vedkommende stat skal have ret til at udpege en anden repræsentant i stedet for formanden.

Artikel VI.

1. Kommissionens kontor skal være i Warszawa.

2. Kommissionen ansætter sin sekretær og sådant passende personale, som den måtte finde fornødent til at bistå ham.

3. Kommissionen vedtager sin forretningsorden og andre bestemmelser, som kommissionen anser for nødvendige for sit arbejde.

Artikel VII.

1. Kommissionen vedtager sit finansregulativ.

2. Kommissionen udarbejder et to-års budget for de anslåede udgifter og budgetskøn for den derefter følgende regnskabsperiode.

3. Budgettets, herunder eventuelt tillægsbudgettets, samlede beløb betales af de kontraherende stater med lige store dele.

4. Hver kontraherende stat betaler udgifterne ved sine repræsentanters, eksperters og rådgiveres deltagelse i kommissionen.

Artikel VIII.

1. Medmindre kommissionen bestemmer andet, skal den holde sine møder hvert andet år i Warszawa på et tidspunkt, som den anser for hensigtsmæssigt. Efter anmodning af en kontraherende stats repræsentant i kommissionen skal kommissionens formand, forudsat at anmodningen støttes af en repræsentant for en anden kontraherende stat, så snart som muligt indkalde et ekstraordinært møde på et af ham fastsat tidspunkt og sted, dog ikke senere end tre måneder fra datoen for anmodningens fremsættelse.

2. Kommissionens første møde skal indkaldes af depositarregeringen for denne konvention og afholdes inden halvfems dage fra datoen for konventionens ikrafttræden.

3. Hver kontraherende stat skal have en stemme i kommissionen. Kommissionens beslutninger og rekommandationer skal vedtages med to tredjedele flertal af de på mødet tilstedeværende og stemmeafgivende kontraherende stater.

4. Kommissionens arbejdsprog skal være engelsk. Signatarstaternes sprog er kommissionens officielle sprog. Kun kommissionens rekommandationer, beslutninger og resolitioner skal udfærdiges på disse sprog.

På kommissionens møder har enhver kontraherende stat ret til at få alle forhandlingerne oversat til sit eget sprog. Alle udgifter forbundet med sådanne oversættelser skal bæres af den pågældende stat.

Artikel IX.

1. Det er kommissionens pligt

a) løbende at følge de levende rigdomskilder og fiskeriet i konventionsområdet ved at indsamle, sammenstille, analysere og udsende statistisk materiale, for eksempel om fangst, fiskeriindsats, og andre oplysninger,

b) at udarbejde forslag med hensyn til koordinering af videnskabelig forskning i konventionsområdet,

c) at forberede og forelægge rekommandationer, som så vidt muligt er baserede på resultater af den videnskabelige forskning, og som vedrører foranstaltninger, der omhandles i artikel X, for de kontraherende stater til overvejelse.

2. Under udøvelsen af sine funktioner skal kommissionen, når det er hensigtsmæssigt, søge bistand fra Det internationale Havundersøgelseråd (ICES) og fra andre internationale tekniske og videnskabelige organisationer og skal gøre brug af oplysninger tilvejebragt af de kontraherende staters officielle organer.

3. Til at udføre sine funktioner kan kommissionen nedsætte arbejdsudvalg eller andre undergrupper og bestemme deres sammensætning og mandat.

Artikel X.

De foranstaltninger vedrørende denne konventions formål, som kommissionen kan overveje, og om hvilke den kan fremsætte rekommandationer til de kontraherende stater, er:

- a) enhver foranstaltning til regulering af fiskeredskaber, udstyr og fangstmetoder,
- b) enhver foranstaltning, der regulerer mindstemål for fisk, der må beholdes om bord på fartøjerne eller landes, udstilles eller udbydes til salg,
- c) enhver foranstaltning, der fastsætter fredningsperioder,
- d) enhver foranstaltning, der opretter lukkede områder,
- e) enhver foranstaltning, der forbedrer og forøger havets levende rigdomskilder, herunder opdræt og transplantation af fisk og andre organismer,
- f) enhver foranstaltning, der regulerer og/eller fordeler mellem de kontraherende stater mængden af den totale fangst eller størrelsen af fiskeriindsatsen efter arter, områder og fiskeriperioder,
- g) enhver kontrolforanstaltning vedrørende gennemførelsen af rekommandationer, der er bindende for de kontraherende stater,
- h) enhver anden foranstaltning, der vedrører bevaringen og den rationelle udnyttelse af havets levende rigdomskilder.

Artikel XI.

1. Under iagttagelse af bestemmelserne i nærværende artikel forpligter de kontraherende stater sig til at gennemføre enhver rekommandation, der er fremsat af kommissionen i henhold til konventionens artikel X, fra den af kommissionen fastsatte dato, der ikke må være før udløbet af den frist for indsigelser, der er fastsat i denne artikel.

2. Enhver kontraherende stat kan inden halvfems dage fra datoen for meddelelse om en rekommandation gøre indsigelse imod den og skal i så fald ikke være forpligtet til at gennemføre denne rekommandation.

En kontraherende stat kan også nårsomhelst trække sin indsigelse tilbage og gennemføre en rekommandation.

Hvis der gøres indsigelse inden for perioden på halvfems dage, kan enhver anden kontraherende stat på tilsvarende måde gøre indsigelse nårsomhelst inden for en yderligere periode på tres dage.

3. Hvis tre eller flere stater gør indsigelse mod en rekommandation, skal de øvrige

kontraherende stater straks være fritaget for enhver forpligtelse til at gennemføre denne rekommandation.

4. Kommissionen skal straks efter modtagelse af hver indsigelse eller udtræden underrette hver kontraherende stat.

Artikel XII.

1. Hver kontraherende stat skal for så vidt angår dens statsborgere og skibe tage passende skridt til at sikre anvendelse af denne konventions bestemmelser og af kommissionens rekommandationer, der er blevet bindende for de kontraherende stater, og skal i tilfælde af deres overtrædelse tage passende foranstaltninger.

2. Uden præjudice for de kontraherende staters suveræne rettigheder med hensyn til deres søterritorium og til rettighederne i deres fiskerizoner skal hver kontraherende stat inden for sit søterritorium og i farvande, der er undergivet dens fiskerijurisdiktion, ved sine nationale myndigheder gennemføre de af kommissionens rekommandationer, der er bindende for vedkommende stat.

3. Hver kontraherende stat skal til den tid og i den form, som det måtte blive krævet af kommissionen, forsyne denne med det til rådighed værende statistiske materiale og de oplysninger, som er omhandlet i artikel IX, stk. 1 a), så vel som oplysninger om alle foranstaltninger den har taget i overensstemmelse med stk. 1 og 2 i nærværende artikel.

Artikel XIII.

Kommissionen skal gøre enhver stat, der ikke er deltager i denne konvention, opmærksom på sådan fiskerivirksomhed, der foretages af dens statsborgere eller fartøjer i konventionsområdet, som måtte kunne indvirke skadeligt på kommissionens aktiviteter eller på gennemførelsen af konventionens formål.

Artikel XIV.

Denne konventions bestemmelser kommer ikke til anvendelse på virksomhed, der foretages udelukkende med videnskabelige undersøgelser for øje, af fartøjer, der af en kontraherende stat er autoriseret til dette formål, eller på fisk og andre organismer i

havet, der er fanget under sådan virksomhed. Sådan fangst må ikke sælges, udstilles eller udbydes til salg.

Artikel XV.

1. Kommissionen skal samarbejde med andre internationale organisationer, der har beslægtede formål.

2. Kommissionen kan udsende indbydelse til enhver berørt international organisation eller til regeringen for enhver stat, der ikke er deltager i denne konvention, til at deltage som observatør i kommissionens møder eller i møder i dens undergrupper.

Artikel XVI.

1. Enhver kontraherende stat kan foreslå ændringer i denne konvention. Ethvert sådant ændringsforslag skal forelægges for depositarregeringen og skal af den videresendes til alle kontraherende stater, der skal underrette depositarregeringen om enten deres godkendelse eller forkastelse af ændringen så snart som muligt efter modtagelsen af meddelelsen.

Ændringen skal træde i kraft halvfems dage efter at depositarregeringen har modtaget underretning om godkendelse af ændringen fra alle kontraherende stater.

2. Hver stat, som bliver deltager i denne konvention efter ikrafttrædelsen af en ændring i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende artikels stk. 1, er forpligtet til at anvende konventionen som ændret.

Artikel XVII.

1. Denne konvention skal ratificeres eller godkendes af signatarstaterne. Ratifikationsinstrumenter eller godkendelsesinstrumenter skal deponeres hos Den polske Folkerepubliks regering, som skal udøve depositarregeringens funktioner.

2. Denne konvention skal være åben for tiltrædelse af enhver stat, der er interesseret i bevaring og rationel udnyttelse af de levende rigdomskilder i Østersøen og Bælterne, forudsat at vedkommende stat er indbudt af de kontraherende stater. Tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos depositarregeringen.

Artikel XVIII.

1. Denne konvention skal træde i kraft på den halvfemsindstyvende dag efter datoen for deponeringen af det fjerde ratifikationsinstrument eller godkendelsesinstrument.

2. Efter ikrafttrædelsen af denne konvention i henhold til nærværende artikel skal konventionen træde i kraft for enhver anden stat, hvis regering har deponeret et ratifikations-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument, på den tredivte dag efter datoen for deponeringen hos depositarregeringen af et sådant instrument.

Artikel XIX.

Når som helst efter udløbet af fem år fra datoen for denne konventions ikrafttrædelse kan enhver kontraherende stat ved at give skriftlig meddelelse til depositarregeringen udtræde af konventionen.

Udtrædelsen får virkning for en sådan kontraherende stat den enogtredivte december i det år, der følger efter året, i hvilket depositarregeringen har fået meddelelse om udtrædelsen.

Artikel XX.

1. Depositarregeringen underretter alle signatarstater og tiltrædende stater:

- a) om undertegnelser af denne konvention og deponering af hvert ratifikationsinstrument, godkendelsesinstrument eller tiltrædelsesinstrument, samt om de erklæringer, der måtte være afgivet,
- b) om datoen for konventionens ikrafttrædelse,
- c) om forslag vedrørende ændringer i konventionen, meddelelser om godkendelse og om ikrafttrædelse af sådanne ændringer,
- d) om meddelelser om udtrædelse.

2. Originalen til nærværende konvention skal deponeres hos Den polske Folkerepubliks regering, som skal fremsende bekræftede kopier deraf til regeringerne i alle signatarstater og i alle stater, som tiltræder konventionen.

3. Depositarregeringen skal registrere nærværende konvention i De forenede Nationers sekretariat.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har de undertegnede befuldmægtigede, som dertil er behørigt bemyndigede, underskrevet denne konvention.

UDFÆRDIGET i Gdańsk den trettende september nitten hundrede og treoghalvfjerds i et eksemplar på dansk, finsk, tysk, polsk, russisk, svensk og engelsk, idet hver tekst skal have samme gyldighed.

For Kongeriget Danmark

Christian Thomsen

For Republikken Finland

Heimo Linna

For Den polske Folkerepublik

Jerzy Szoba

For Kongeriget Sverige

Ivan Eckersten

For Den tyske demokratiske Republik

Erhard Krack

For Forbundsrepublikken Tyskland

Hans Jürgen Rohr

For Unionen af socialistiske
Sovjetrepublikker

Aleksandr Ishkov